

XLVII. LETNIK

1927

XII. ŠTEVILKA

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

Anton Novačan: Sveti se, sveti Jeruzalem

(Iz «Evangelija sv. Lukeža.»)

I.

Sveti se, sveti Jeruzalem,
ti naše glavno mesto,
k tebi poromam srčno rad
z ljubeznijo svojo zvesto.

Ti nosiš sladko, skrito ime,
ko pravimo, da si Ljubljana.
Še si v megle zamotana
in srčkano zaspana.

Nad tabo so vedno si v laseh
ti desni in levi pismarji.
Njih pravda je menda vknjižena
že v najstarejšem urbarji.

Njih pravda, ej, pa kaj bi o tem
če pravdajo se pigmeji,
saj nisem prvi, ako povem,
da vsi so farizeji.

Svoj narod silijo z lažmi
v namišljene ideale,
zato brez idealov živi
in šteje se med male.

Siromak orje, se znoji
na skopi grudi očetov,
stoletja že v nebo strmi
ta narod podložnih kmetov.

In to je vse. In to je hudo,
da ne more dalje in više,
ker tuj moralno pravni red
čez voljo mu zakone piše.

In ni več mlad in ni več smel,
da rušil bi stare oltarje?
Kaj res Gospod je mimo šel
čez desne in leve pismarje?

II.

Sveti se, sveti Jeruzalem,
ti naše glavno mesto,
ti piješ, poješ in grešiš
zoper zapoved šesto.

Ošabno še ne ogledaš se,
če prerok k tebi priroma,
oj, človek ljubezni visokih zaznav
ne najde tu svojega doma.

V mladosti smo tu pohajali
in marsikaj že doumeli,
tako smo na priliko vedeli,
da tu ne bomo cveteli.

Da tu je natančno odmerjeno,
kako ti je krila razpeti,
ker cepljeno in uškopljeno
le hvalijo naši esteti.

Da, tu še ni rojen bil pravi heroj,
a kar se v nas šteje junaka,
če mu razgalite živo srce,
vas strah bo sebičnega spaka.

Da, nas še glava močno боли,
to je srednjeveška migrena.
Še krona Habsburga na nas teži
in škornji Tomaža Hrena.

Morebiti ni vse tako hudo
kot slika nam misel burna,
morebiti se vara evangelist
ubogi — in brez koturna.

Nad mestom so saje in zrak je tih,
oblaki so črna omela,
kot da bi vrag in ljubljanski menih
na eni vrvi visela.

III.

Sveti se, sveti Jeruzalem,
ti naše glavno mesto,
mi vsi ti gradimo veliki hram
in s hramom do sreče cesto.

Mi vsi smo taki stavbeniki,
da le z eno roko gradimo,
a z drugo se proti sovražniku
naše nove stavbe borimo.

Motečih sovragov bo legijon
in njih vojskovodja je beda.
Kolikor ni poleg neumnosti
vzgojene, ne dedne, seveda.

Mi bijemo, tešemo, zidamo,
da ne bo nihče oproda,
temveč dostenjen za nami rod
sprejeti v hramu Gospoda.

Mi hočemo: Roji naših deklet
da ne bodo čemerne tlačanke,
mi hočemo vitke matere
in v srcu svobodne špartanke.

Mi hočemo: Mož rodovitnih granit
in ruskega obzorja,
ki bodo znali, da so doma
od gorâ — do tretjega morja.

A tu se dotikamo takih strun
na radost naših krmarjev,
da bilo bi... O, saj nismo lizun
ne desnih, ne levih pismarjev.

Le to še: Ko mine stoletja mrak
in zarja sine deželi,
verujte, da bodete z mano vsi
prvo himno — bedi zapeli.